

Els organismes modificats genèticament: un serial?

Rafael Tauler, químic, membre del BCDOS i de l'ACCA

Sembla que va ser ahir, i continuem sense tenir clar com s'ha d'actuar amb els OMG des del punt de vista legal.

Considerarem quatre etapes:

1. El 1990 la Comissió Europea publica les seves dues primeres directrius, la 90/219 i la 90/220, sobre l'ús confinat i l'alliberament intencionat al medi ambient dels OMG.

2. Des del 1996 i durant l'any següent, la Comissió publica les autoritzacions per a llavors de soia, blat i xicoira. El 1997 es publica el Reglament dels nous aliments, en el qual s'inclouen els OMG.

3. El Reglament 1813/97 inclou la soia i el blat MG en els nous aliments i fixa l'1-11-1997 com a data per a la seva entrada en vigor i, per tant, per al seu etiquetatge. Comença el desconcert. Com, quan i amb quins criteris cal etiquetar? Comença la posició trobada entre la Comissió.

4. Situació final.

Ens referirem al punt de vista de la Unió Europea, ja que l'Administració espanyola, com veurem més avall, seguirà fidelment els passos de Brussel·les.

1. Els OMG van començar de manera pràctica a la dècada del 1960

El 1962 s'obté blat d'alt rendiment per a Mèxic, el 1964 s'obtenen arrossos d'alt rendiment, el 1984 s'aplica a l'obtenció de l'alfa-amilasa, el 1990 s'obtenen els enzims modificats, el 1992 s'aconsegueix el blat transgènic, el 1994 els EUA aproven els tomàquets modificats i el 1995 apareixen les primeres llavors de soia.

És a dir, que els productes OMG daten de força anys enrere i no van motivar l'interès del gran públic, ni de la premsa, ni de les organitzacions anomenades ecologistes, fins al 1996. Potser perquè els assaigs i realitzacions procedien majoritàriament dels Estats Units, a Europa no hi va haver preocupació per aquesta qüestió

i la Comissió de la Unió Europea no va reaccionar fins al 1990.

Es van publicar dues directrius: la Directriu 90/219/CEE (DOCE 8-5-1990), sobre l'ús confinat de microorganismes modificats genèticament, en què es tracta de limitar el contacte amb la població i amb el medi ambient, amb referència a assaigs de laboratori, i la Directriu 90/220/CEE, sobre l'alliberament intencionat al medi ambient d'OMG, i que tracta de l'alliberament dels OMG i de productes que consisteixin en OMG o que en continguin per al seu posterior alliberament al medi ambient. S'hi donen les definicions d'OMG i la forma d'obtenir-los. També es fixen les autoritzacions necessàries per procedir a un alliberament intencionat (plantacions de blat modificat) i per a la comercialització de productes que continguin OMG o se'n componguin. Abans de la comercialització, cal notificar a l'Administració l'ús previst, l'etiquetatge, els envasos, i altres especificacions.

Tot i això, no es fixava cap norma per a l'etiquetatge, ni la forma de dur-lo a terme. Les autoritzacions nacionals s'envien a la Comissió, que les fa arribar als altres estats membre perquè puguin fer les seves observacions i oposar-s'hi si ho consideren oportú. Posteriorment, amb la Directriu 94/15/CEE es modificaven els annexos de la 90/220/CEE, sobre la informació que s'havia de facilitar a l'Administració abans de l'alliberament.

Però continuava sense resoldre's la qüestió de l'etiquetatge. Darrerament, s'ha publicat una proposta de modificació de la 90/220/CEE, en la qual, però, tampoc no es tracta aquest tema.

D'aquestes directrius, només ens hem fixat en l'etiquetatge, ja que és el factor més important per a la indústria alimentària transformadora, la qual, si bé molt rarament serà investigadora o productora d'OMG, sí que en serà usuària i, com a usuària, necessita saber què ha de posar a l'etiqueta i per què. El juny de 1997 es va publicar la Directriu 97/35/CEE que modifica la 90/220, i que esmenta l'etiquetatge de la matèria primera sense tanmateix precisar res.

2. Durant el 1996, les importacions de soia a la UE van començar a ser contestades per grups ecologistes. La soia americana era transgènica! I això, era bo o dolent?

El cultiu de la soia OMG a la zona americana, és a dir als EUA, al Brasil i a l'Argentina, estava creixent i semblava no tenir aturador: de les 400.000 ha del 1996 va passar a les 5.250.000 ha del 1997. A més, als EUA, tant la soia com el blat OMG tenen la mateixa qualificació que els no obtinguts per modificació genètica i, lògicament, no necessiten cap etiquetatge diferenciador; encara més, han criticat durament la Unió Europea per l'etiquetatge a què es vol obligar, que, segons el seu parer, no té cap base científica i per això s'hi oposen amb força. Això és el principi d'una guerra econòmica amb la soia i el blat.

Llei 15/1994 del 3 de juny

ALLIBERAMENT VOLUNTARI I CONDICIONAT D'OMG (Transposició de les Directrius 219/90 i 220/90)

Cobreix: La utilització confinada i la comercialització.
S'exclou: Quan l'obtenció sigui per mutagènesi, fusió cel·lular, etc.
OMG: El material genètic ha estat modificat d'una manera no natural.

1. Utilització confinada

La finalitat és limitar el contacte dels OMG amb la població i amb el medi ambient. Els organismes es classifiquen en organismes d'alt i de baix risc, segons els criteris que s'estableixin. Qui faci aquesta modificació ha d'avaluar els riscos, dur un registre de l'avaluació, complir les normes de seguretat i comunicar-ho. Si, a més, fa servir les instal·lacions per primer cop, també ha de comunicar-ho a l'autoritat. No és necessari si es tracta d'organismes de baix risc per a la docència. L'autoritat comprovarà la informació i demanarà informació addicional, consultes a experts, i el sotmetrà a informació pública. L'autoritat respondrà en dos mesos per a la docència i en tres quan es tracti de la primera utilització. Caldrà autorització expressa per a organismes d'alt risc que no es destinin a la docència i per als industrials i comercials, i també caldrà comunicar a l'autoritat qualsevol informació que pugui afectar.

2. Alliberament voluntari d'OMG amb finalitats diferents de la comercialització

Es refereix a la introducció d'OMG en el medi ambient sense haver adoptat mesures de contenció per limitar-ne el contacte amb la població i amb el medi ambient.

Autorització: Caldrà sol·licitar-la a l'autoritat, amb un estudi tècnic que contingui l'avaluació dels riscos i dels efectes per a la salut i el medi ambient (i la solvència econòmica del sol·licitant). També cal autorització per als OMG autoritzats prèviament en un programa d'investigació. Les comunitats autònomes han de fer arribar a l'Administració central la documentació que hagin rebut del sol·licitant, per al seu estudi i remesa a la Comissió de la UE. L'Administració pot demanar informes addicionals, consultar amb experts, solmetre-ho a informació pública, etc. L'autoritat, autoritzarà o denegarà en tres mesos, tenint en compte les observacions dels estats membre. Si es produeixen novetats informatives, s'hauran de trametre a l'autoritat. El titular ha d'informar l'autoritat del resultat de l'alliberament en relació amb els riscos.

3. Comercialització dels OMG

És tot acte de lliurament a tercers d'OMG o de productes que en continguin.

Autorització: Els responsables de la fabricació o importació d'OMG o de productes que en continguin faran la sol·licitud a l'autoritat adreçant-li un estudi tècnic, l'avaluació dels riscos, la solvència econòmica, les condicions per a la comercialització, informació sobre altres alliberaments del mateix organisme, etc. Si se'n varia l'ús, cal sol·licitar una altra autorització. L'Administració comprovarà les informacions en tres mesos i podrà desestimar la sol·licitud o remetre'n una còpia a la Comissió de la UE amb un dictamen favorable perquè sigui remesa als altres estats membre. L'autorització només podrà donar-se

Així, doncs, el DOCE del 30-4-1996 publica la decisió de la Comissió per la qual s'autoritza la comercialització de les llavors de blat. L'autorització, com totes les altres, es concedia a una empresa (Monsanto) per a una llavor específica (A. 5403) i amb una finalitat determinada (resistència al glifosat).

S'afegia que la nova planta, que resistia a un herbicida, no tenia efectes sobre la salut humana ni sobre el medi ambient, i que no hi havia raons de seguretat per esmentar a l'etiqueta del producte que s'havia obtingut per tècniques genètiques. Cap a finals del 1996, les organitzacions anomenades ecologistes van iniciar les seves accions contra l'ús de la soia transgènica amb manifestacions, escrits a la premsa i fins i tot esculant façanes d'algunes empreses amb centrals en ciutats de la UE.

quan existeixi un alliberament voluntari previ, autoritzat sense finalitats comercials, o se n'hagin avaluat els riscos. S'atorgarà per escrit en dos mesos, si no hi ha objeccions dels estats membre. Si n'hi hagués, i no s'arriba a cap acord entre els estats membre, l'autorització només la podrà concedir la Comissió. Les autoritzacions atorgades per un altre estat membre seran vàlides a Espanya si s'han atorgat segons els respectius drets nacionals. Si es coneguessin noves dades o informacions es comunicaran a l'autoritat.

4. Informació i control

Certes dades seran confidencials. No es considerarà confidencial la descripció de l'OMG, el titular, la finalitat, el lloc on es porta a terme l'activitat, les mesures d'emergència i l'avaluació de riscos. Els titulars prestaran tota la seva col·laboració a les autoritats.

5. Sancions per infraccions

Lleus, fins a un milió de pessetes.

Greus, fins a 25 milions i tancament temporal.

Molt greus, fins a 100 milions i tancament definitiu.

Els responsables resten obligats a «restablir les coses a l'estat anterior a la infracció».

6. Competències

a) L'Administració General de l'Estat pot autoritzar:

La comercialització d'OMG o de productes que en continguin. La utilització confinada i alliberament voluntari amb finalitats diferents de la comercialització quan el seu objecte siguin medicaments, productes sanitaris o que afectin la salut, i si són per investigar per òrgans de l'Estat. A més, és competent per a la vigilància i el control. Les autoritzacions seran emeses per un òrgan col·legiat dels ministeris implicats. En medicaments ha d'intervenir el MISACO, i si són d'ús veterinari, el MISACO i el MAPA. Si hi ha risc per al medi ambient, haurà de donar-hi el seu vistiplau el MIMAM. La decisió de l'organisme col·legiat posa fi a la via administrativa. En casos urgents podrà prendre les mesures necessàries, amb la col·laboració de les comunitats autònomes.

b) Les comunitats autònomes poden:

Exercir les seves funcions en l'ús confinat dels OMG i atorgar autoritzacions per al seu alliberament voluntari amb finalitats diferents de la comercialització. Vigilar i controlar les activitats a què es refereix la llei, a excepció del que s'esmenta sobre «medicaments, sanitaris o que afectin la salut» al paràgraf a) anterior, i la imposició de sancions.

7. Disposicions finals

1) La manca de resolució expressa en les sol·licituds de les autoritzacions tindrà efecte desestimatori.

2) Aquesta llei s'aplica sense perjudici de la Llei 42/1988 de donació i utilització d'embrions i fetus humans i de la Llei 25/1990 del medicament.

3) Les autoritats facilitaràn al MIMAM dades per informar la Comissió de la UE, segons les Directrius 90/219 i 90/220.

4) En sis mesos es dictaran les disposicions per al seu desenvolupament.

5) Cada tres mesos s'elaborarà un informe sobre la situació dels OMG a Espanya.

El DOCE del 23-1-1997 publicava l'autorització d'un altre producte estrella, el blat Bt., amb una major resistència a l'herbicida glufosinat d'amoni. En aquest cas, l'empresa era Ciba-Geigy i la llavor, la CG 00256-176, i es buscava evitar l'acció del barrinador del blat. Es continuava dient que no hi havia perill per a la salut humana ni per al medi ambient i que no hi havia cap necessitat d'esmentar a l'etiqueta que s'havia obtingut per tècniques genètiques.

El 13-7-1997 es va autoritzar la xicoira MG, que no ha tingut transcendència ni a la premsa ni a la indústria. Cal afegir que la Comissió ja tenia altres productes OMG autoritzats, entre els quals els següents: vacuna per a porcs (18-12-1992), vacuna per a guineus (19-10-1993), llavor de tabac (8-6-1994), vacuna per a porcs (18-7-1994) i llavor de colza (6-2-1996). Tots aquests productes havien gaudit del més gran dels anonimats i només eren coneguts pels especialistes.

De fet, tot s'ha centrat en dos productes clau: la soia i el blat.

La indústria espanyola es va preguntar si podien emprar-se o no, i com calia etiquetar els derivats de la soia i del blat. El 14 de novembre de 1996 els representants dels diferents sectors industrials es van reunir amb la Federació d'Alimentació i Begudes (FIAB) per prendre una posició comuna. Els resultats d'aquesta reunió van ser que la indústria dona suport a tota innovació tecnològica que aportï avantatges al consumidor, al medi ambient, a l'agricultor i a la mateixa indústria, sempre que es donin les màximes garanties sanitàries per assegurar la innocuïtat del producte. Es va demanar també un marc normatiu, comú per a tots els estats membre, tot esperant una decisió comunitària per resoldre l'etiquetatge dels productes que no siguin equivalents als convencionals.

DIRECTRIU 90/220 DOCE 8-5-1990 ALLIBERAMENT INTENCIONAT D'OMG AL MEDI AMBIENT

Tracta de l'alliberament d'OMG i de productes que consisteixen en OMG o que en continguin, per al seu alliberament posterior.

OMG: El material genètic ha estat modificat de forma no natural, mitjançant tècniques que s'esmenten (recombinació de l'ADN, incorporació directa de material genètic, etc.).

Alliberament intencionat d'OMG diferent de la comercialització: Es notifica a l'autoritat i es presenta documentació. L'autoritat respon en noranta dies.

Comercialització de productes amb OMG:

Han de tenir l'autorització anterior o complir la legislació comunitària (els riscos esmentats en la 90/219, etc.). La Comissió ha de publicar la llista de productes aprovats. Abans de la comercialització, es notifica a l'autoritat i es presenta documentació amb indicació de l'ús, l'etiquetatge, els envasos, les dades tècniques sobre els organismes, la seva classe, la modificació efectuada, les condicions d'alliberament, etc. També s'hi inclourà el producte que el conté, el fabricant, l'ús previst, etc. L'autoritat respondrà en noranta dies i ho rebutjarà o ho enviarà a la Comissió amb un informe favorable. La Comissió el farà arribar a tots els estats membre, i si no hi ha objeccions concedirà l'autorització.

Posteriorment, les reunions han continuat després de cada nou pas que han fet la Comissió o el Consell des de Brussel·les.

3. Mentrestant, què passava a Brussel·les?

La pressió dels ecologistes i dels afeccionats que sempre apareixen era cada vegada més gran, i els dubtes anaven creixent en el si de la Comissió. La forma d'aturar tot l'enrenou consistia a obligar a etiquetar d'una determinada manera i a oblidar el que s'havia dit en les decisions ja publicades.

Però tocar l'etiquetatge era modificar la Directriu 79/112/CEE, que ningú no havia mencionat, amb l'agreujant que eren altres, a Brussel·les, els qui s'ocupaven d'aquesta directriu.

La Comissió va buscar, com se'n va dir aleshores, una «hàbil solució». Va publicar el Reglament 258/97 sobre «Nous aliments i ingredients alimentaris». Aquest document feia més de deu anys que era en estudi i es diu que se'n va forçar la publicació sense que estigués a punt. En el seu àmbit d'aplicació es consideren els OMG, d'acord amb la Directriu 90/220, com els aliments o ingredients que contenen o que consisteixen en aquests organismes, o que siguin produïts per ells encara que no els continguin. Així, quedarien exclosos tots els OMG, però les normatives de la UE, si no es diu el contrari, no són retroactives, i així tots els OMG aprovats fins aleshores (soia, blat, xicoira) quedaven fora del 258/97. Es creava, per tant, un abans i un després del 14-2-1997, data de publicació del 258. Estàvem com abans.

El Reglament 258 fixava, per fi, uns requeriments per a l'etiquetatge. A més d'allò a què

DIRECTRIU 90/219 DOCE 8-5-1990 UTILITZACIÓ CONFINADA D'OMG

Confinats: Es limita el seu contacte amb la població i amb el medi ambient

Classificació dels microorganismes: Que no siguin patògens, amb historial conegut, que no tinguin efectes negatius en la salut humana ni en el medi ambient, etc. Se seguiran el principis de pràctiques correctes de microbiologia. Quan es faci servir una instal·lació per primer cop caldrà presentar documentació. L'autoritat concedirà o no la seva aprovació. L'autoritat adoptarà mesures per ser informada en cas d'accident (circumstàncies, mesures preses, etc.). L'autoritat podrà consultar altres estats membre sobre les mesures que han pres. Totes les dades cursades entre la Comissió i els estats membre seran confidencials, exceptuant la descripció de l'organisme, la finalitat, els mètodes de control, els efectes previsibles, etc.

Tècniques: Recombinació de l'ADN, incorporació de material hereditari, fusió de cèl·lules.

Paràmetres per a l'avaluació de la seguretat.

obligués la Directriu 79/112/CEE, es donaven uns criteris per informar el consumidor final sobre característiques com la composició, el valor nutritiu i l'ús de l'aliment, sempre que el nou aliment deixi de ser equivalent a un altre que ja existeixi.

Ens trobem amb el terme *equivalent*, l'abast del qual no es defineix. En canvi, es defineix l'expressió «deixa de ser equivalent», que és quan «una avaluació científica basada en una anàlisi adequada pot demostrar que les característiques estudiades (entre les quals les tres esmentades més amunt) són diferents de les que presenta un aliment tradicional, tenint en compte les variacions naturals».

Si l'aliment no és equivalent, cal esmentar les característiques modificades, juntament amb la indicació del mètode mitjançant el qual s'ha-gin obtingut.

Ens trobem amb tres característiques definides, però se'n poden triar d'altres. Quines? Hem de convenir que les fixades no resolien res, ja que feien gairebé tots els OMG equivalents i no calia etiquetar-ne cap. Tant era així, que, com veurem més endavant, es van fixar dues noves característiques: la proteïna i l'ADN.

4. Més dubtes

L'obligació d'haver d'indicar el mètode de producció a l'etiqueta, servia de res al consumidor? Per exemple: s'ha emprat un bacteri X, en el qual s'ha introduït un gen Y, i amb el qual s'han bombardejat les cèl·lules Z, per obtenir un tomàquet de la varietat E-4803-L, resistent al plaguicida P. Una informació molt valuosa per a la senyora Maria.

Si el mètode està aprovat, compleix la 90/220, i el cultiu, el producte i els derivats estan autoritzats; no cal explicar res més a l'etiqueta.

També cal informar de la presència en el nou aliment de *matèries* que no estiguin presents en l'aliment equivalent i que puguin tenir conseqüències per a la salut de determinats grups de població o plantegin reserves d'ordre religiós o ètic, o de la presència d'OMG obtinguts segons la 90/220.

Ens trobem davant una altra imprecisió: Quines *matèries* cal cercar? Què cal fer si no tenim cap aliment equivalent per comparar? S'adoptaran, quan calgui, disposicions apropiades per garantir que el consumidor estigui informat de manera adequada; així de fàcil i senzill.

Però, per completar aquesta poca claredat, en el 258 no s'esmentava què calia posar exactament a l'etiqueta, ni on.

I, atès que era un reglament, no calia publicar-lo al BOE.

5. I va començar el desconcert

La Comissió va presentar, el 21-5-1997, un escrit al Consell i al Parlament en el qual es definien els OMG com a productes segurs, s'inclouen la soia i el blat OMG dins els nous aliments i es deia que els industrials haurien de fer un etiquetatge voluntari «més enllà de les prescripcions legals».

El 27-5-1997, en una taula rodona sobre biotecnologia celebrada a Brussel·les, el Sr. Rohte, de la DG III, reconeixia que *equivalent* no era prou clar, que la Comissió continuava pensant en l'etiquetatge, que pensaven publicar alguna cosa...

Mitjançant una decisió s'aprovava la colza MG, el 21 de juny, i es continuava dient que no calia un etiquetatge especial. Aquest OMG es trobava dins els nous aliments i havia de complir el 258/97, malgrat que no s'esmentés en la decisió.

El 25-7-1997, la Comissió emetia un comunicat oficiós on s'anunciava que es permetria un etiquetatge negatiu «no conté OMG», però que seria obligatori dir si el producte contenia OMG. I es començava a parlar de si podia emprar-se la fórmula «pot contenir OMG».

És a dir, la comissió passa al camp de l'etiquetatge obligatori per als OMG.

Reglament 1813/97 del 20-9-1997. Per primer cop es lliguen els OMG, els nous aliments en el Reglament 258 i en la Decisió 79/112 sobre etiquetatge.

La Comissió donava un cop de timó i deia que calia adoptar mesures detallades relatives a l'etiquetatge i que els productes coberts per aquest reglament havien d'incloure's en el 258/97. Aquests productes són la soia i el blat, i en queden fora la xicoira i tot el que s'havia aprovat abans del 14-2-1997. Sigui com sigui, els productes conflictius, soia i blat, quedaven dintre del 258. Aquest reglament entrava en vigor el primer de novembre de 1997.

La Comissió publica, l'octubre del 97, un projecte amb dues opcions:

— 1a opció (III 5565/97): Només es refereix a la soia i al blat, que únicament seran OMG quan, mitjançant anàlisi, es demostrï la presència de proteïnes procedents de modificacions genètiques.

— 2a opció: Com la primera, però analitzant la presència d'ADN modificat.

Amb aquestes dues opcions, la Comissió es divideix en dos grups: la majoria dels comissaris

donen suport al control de l'ADN, i només tres comissaris són partidaris de la proteïna.

6. Què feia la indústria europea?

Les federacions de França, Alemanya i el Regne Unit escrivien als seus associats perquè, voluntàriament, a partir del gener de 1998, comencessin a etiquetar segons la proteïna modificada i no empressin l'expressió «pot contenir OMG».

Val a dir que, si exceptuem alguna multinacional, pràcticament ningú no va etiquetar els OMG.

La indústria espanyola, seguint la posició del Ministeri de Salut i Consum (MISACO), va decidir esperar la posició final de Brussel·les malgrat saber que els terminis fixats en els reglaments quedaven sense complir. El Reglament 258/97 acabava el 14-5-1997 i el 1813/97, per a la soia i el blat, l'1-11-1997. El desconcert que regnava a Brussel·les amb relació als OMG permetia aquesta posició. No s'estava a favor del «pot contenir OMG» ni es creia que els certificats emesos pels proveïdors tinguessin cap valor.

7. Ens apropem a la fi

El Comitè Permanent de Productes Alimen-

REGLAMENT PER AL DESENVOLUPAMENT DE LA LLEI 15/94 SOBRE OMG (Reial decret 951/97 del 20 de juny)

S'aplica a l'ús confinat, l'alliberament voluntari i la comercialització dels organismes modificats genèticament o dels productes que en continguin. En resten exclosos els organismes obtinguts per mutagènesi, fusió cel·lular, mètodes tradicionals, fertilització *in vitro*, etc. Es defineixen les tècniques: la recombinació de l'ADN emprant el sistema de vectors, per inserció d'àcid nucleic produït fora de la cèl·lula, per incorporació d'un organisme preparat fora de l'organisme, per fusió de cèl·lules...

Utilització confinada d'OMG

Es repeteix l'article 4 de la llei. Es defineixen els organismes d'alt i de baix risc. Es fixen els requeriments per portar a terme aquesta activitat i les mesures de confinament per als organismes d'alt risc. S'amplien una mica les mesures de confinament, les comunicacions, les comprovacions per part de l'administració, etc. Necessiten autorització expressa el treball amb organismes d'alt risc no destinats a l'ensenyament o a la investigació, la primera utilització de les instal·lacions, o quan l'organisme competent demani més informació. Es fixa la informació en cas d'accident.

Alliberament voluntari amb finalitats no comercials

S'amplien els articles de la llei. Sol·licitud d'autorització, documentació, presentació de les CCAA quan convingui, que l'envien a la Direcció General de Qualitat i Avaluació Ambiental, informació a la Comissió Europea.

Comercialització d'OMG i productes que en continguin

No s'aplicarà als Nous Aliments inclosos en el Reglament 258/97. Autoritzacions necessàries: El fabricant o els importadors de pro-

ductes que consisteixen en OMG, o que en continguin, en la seva primera comercialització. Es descriu la documentació necessària, en la qual figura «una proposta d'etiquetatge» que ha d'incloure «de forma resumida» en la notificació: el nom del producte, el nom del fabricant o del distribuïdor i la seva adreça a la UE, i les mesures previstes en cas d'alliberament no intencionat i manipulació. A més, ha d'incloure a l'etiqueta que el producte està constituït per OMG o que en conté. Si es comercialitza en combinació amb organismes no modificats genèticament, l'etiqueta o el document adjunt ha d'informar de la possibilitat que hi hagi presents OMG. L'autorització només s'obté quan es disposi d'una autorització d'alliberament voluntari no comercial o s'hagi fet una avaluació dels riscos. Es fixen les informacions de les sol·licituds per a plantes superiors i altres organismes.

taris discuteix, el 15-1-1998, les propostes de la Comissió. Només es parla de soia i blat. Es proposa el control de l'ADN modificat i només aleshores se cerca la proteïna. S'accepta la possibilitat del «pot contenir OMG».

En la votació final s'abstenen Espanya, Dinamarca, França, el Regne Unit, Holanda i Luxemburg. En no arribar a cap acord, la Comissió l'envia al Consell, que haurà de decidir en tres mesos.

El MISACO treu un document explicant la seva abstenció i fent saber que no exigirà res a la indústria espanyola fins que el Consell no decideixi res.

Finalment, el març, el Consell presenta un document de treball, el 6766/98. Comença a dubtar-se del «pot contenir OMG». Es parla de fer una llista de productes que no necessiten etiquetatge especial. El control es farà sobre la proteïna i quan no pugui ser detectada es mirarà l'ADN. Cal crear un llindar mínim per decidir la presència o no de proteïnes i d'ADN.

La Comissió continua publicant autoritzacions: blat Mon 810, blat Bt.-11, blat T 25 i llavors de colza. En uns casos s'autoritza la comercialització per al seu ús com si es tractés d'un altre tipus de blat, però no per cultivar-lo. En altres casos no s'aclareix res.

Les reunions del COREPER i del Consell es multipliquen. Reunions el 2 i el 7 d'abril. El

dues que consisteixen en OMG, o que en continguin, en la seva primera comercialització. Es descriu la documentació necessària, en la qual figura «una proposta d'etiquetatge» que ha d'incloure «de forma resumida» en la notificació: el nom del producte, el nom del fabricant o del distribuïdor i la seva adreça a la UE, i les mesures previstes en cas d'alliberament no intencionat i manipulació. A més, ha d'incloure a l'etiqueta que el producte està constituït per OMG o que en conté. Si es comercialitza en combinació amb organismes no modificats genèticament, l'etiqueta o el document adjunt ha d'informar de la possibilitat que hi hagi presents OMG. L'autorització només s'obté quan es disposi d'una autorització d'alliberament voluntari no comercial o s'hagi fet una avaluació dels riscos. Es fixen les informacions de les sol·licituds per a plantes superiors i altres organismes.

Confidencialitat

No es consideren confidencials la descripció de l'organisme modificat, la identitat del titular, la finalitat, el lloc de l'activitat, les mesures d'emergència i control i els efectes per a la salut humana i el medi ambient.

Vigilància i control

Serà a càrrec de les CCAA, igual que la imposició de sancions. Hi ha un capítol d'«Infraccions i sancions», referit, però, al que s'ha esmentat a la Llei 15/94. Els responsables, sense perjudici de les sancions, queden obligats a tornar les coses a l'estat en què es trobaven abans de la infracció, i també a abonar les indemnitzacions corresponents.

Òrgans col·legiats

L'òrgan col·legiat que es cita a la llei estarà adscrit al MIMAN i se'n fixa la composició. Es crea la Comissió Nacional de Bioseguretat, de caràcter consultiu, adscrita també al MIMAN. La seva composició és eminentment tècnica i informarà preceptivament sobre les sol·licituds d'autorització que atorgui l'Administració de l'Estat.

COREPER es reuneix el 8 i l'11 de maig. El dia 18 el Consell de Mercat Interior no va poder aprovar res, el COREPER es va tornar a reunir el dia 20... En aquelles reunions es discutia la llista de derivats exempts, l'oposició al «pot contenir OMG» i la fixació de llimdars i de períodes transitoris.

El 26 de maig, el Consell va presentar un projecte de Reglament, el 7814/98, que es va aprovar per majoria qualificada en retirar la Comissió la seva oposició.

Diuem que és l'últim i el final de la història, i que es publicarà al DOCE com a reglament. Només sabem que el dia d'avui (1-6-1998) és el darrer.

Es diu que la frase que cal posar és «fabricat a partir de soia/blat modificada genèticament», que es col·loca en la llista d'ingredients a continuació de l'ingredient corresponent o amb un asterisc al capdavant de la llista. En el projecte es preveuen els productes sense llista d'ingredients, quan s'empra el nom d'una categoria d'aliments i quan l'ingredient està format per altres ingredients.

El control es fa sobre proteïnes i ADN. No s'ofereix el nom dels mètodes d'anàlisi ni s'especifica la presa de mostra. Es diu que s'ha de

fixar un llimdar de detecció, però no se sap quan es fixarà ni els valors que tindrà. Es rebutja l'expressió «pot contenir OMG».

Es farà una llista dels derivats que no s'etiquetaran i s'accepten les al·legacions sobre la no-presència d'OMG i, fins i tot, es podrà dir que hi ha OMG, que no s'ha demostrat però que es creu que hi són.

Els productes etiquetats d'acord amb el Reglament 1813/97 (que es deroga) tindran sis mesos per adaptar-se al nou reglament, que entrarà en vigor als noranta dies de la seva publicació.

El 26 de maig, la CIAA publicava la posició de la indústria: que s'estableixin mètodes oficials d'anàlisi; que no sigui necessari un etiquetatge especial en olis, hidrolitzats de midó (maltodextrines, dextrosa i glucosa procedents de blat) i hidrolitzats de proteïnes; que s'iniciï la discussió dels llimdars; que la declaració «sense OMG» només s'empri de forma molt restringida. La CIAA restava oberta a discutir tot això amb les autoritats.

La nostra pregunta és si veritablement es publicarà aquest reglament i si abans dels noranta dies tindrem la llista de productes, els mètodes d'anàlisi, els llimdars...

